

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXX. Et iterum cœpit docere iuxta mare, & congregata est ad eum turba multa, ita ut nauim ingressus sederet in mari, & tota turba iuxta mare in terra erat, & docebat eos per parabolas multa, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Admonemur præterea hoc loco, quanti à nobis fieri debent, qui Dei verbum audiunt, & illius studium cum vita cum periculis & omnis generis aduersis testantur, que propter Christum quotidie facilius sunt. Sunt hi fratres, sorores & mater Christi, quos ita amat ille, ut in suas rationes se acripsi-
rum esse promiserit, quicquid in illos confertur. Quā ergo felices sunt, qui illis benefaciendo Christū p̄cipit obstricū reddant? Quā verò infelices, qui circa superstitiones Mariæ virginis & Diu-
num cultus occupati, Christi matrem & fratres, quos secum habent, vel ignavi negligunt, vel etiam
bonum nomine persequuntur, quod Dei verbum audire & facere student? Horum itaque memoræ, ver-
bi studio rosos nos conseruamus, ut Christi Iesu mater & fratres facti, cum eodem celestis regni hære-
ditatem adire possumus. Ipsi debetur benedictio, honor, gloria & potestas in eternum. Amen.

C A P V T . I I I I .

HOMILIA XXX.

ET iterum coepit docere iuxta mare, & congregata est ad eum turba multa, ita ut nauis ingressus federet in mari, & tota turba iuxta mare in terra erat, & docebat eos per parabolas multa, & dicebat illis, in doctrina sua: Audite. Ecce, exhibat seminarior ad seminandum, & accedit inter seminandum, aliud quidem cecidit secus viam, ueneruntq; volucres ecoli, & comedenterunt illud. Aliud uero cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam, & statim exortum est, quod non haberet altitudinem terræ: sole autem exorto, auctu affectum est, & eō quod non haberet radicem, exaruit. Et aliud cecidit in spinas, & succreuerunt spinæ, ac suffocauerunt illud, & fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam, & dabant fructum emergentem & crescentem: & serebat unum triginta, & unum sexaginta, & unum centum. Ac dicebat: Qui habet aures ad audiendum, audiat.

Agna est verbi Euangelici dignitas, & eiusdem admirabilis effectus, quod homines Argumentum mihieros, peccato & damnatione obnoxios in Christi fratres & sorores regenerat, adeoq; & uis presen-

ti Dei filios & heredes facit. At ne quis ista nude & externæ verbi predicationi tributis loci.

ret, & sufficere putaret, si auribus corporis duntaxat illud percipiat: non absque gra-

uia causa Dominus noster Iesus Christus hoc Capite omnem verbi sui naturam & quæcunq; ad illius

operationem sive effectum pertinent, aliquos parabolis exponit. Quarum omnium uisa est, ut de illo

relixi indicare discamus, & idem vere amplexi vitam eternam consequamur.

Primo autem pro suo more Euangelista occasione premitur, que Christum mouit, ut de his Occasio pre-

modo differret, & bac ipsa docendi ratione reveretur. Fuit ea, quod domum & urbem egredens, ad sensu tracta-

mare iterum docere capito. Mox verò ingens bonitudo ex oppidis viciniis confluxit, cuius

importunitate nauim condescere coactus, ex illa populum in littore stantem docuit. Vbi nobis ante

omnia abseruandus venuit frequens ille populi vindique confluentis concursus. Expressit is ingenium Vulgi ingenii,

vulgi, quod seruum nouarum admiratione subiicitur, & ardenti studio feruet, mox verò langue-

fit & friget, si non omnia vota respondent. Etsi enim Christus in praesenti ingentes populi turbas

poteſt trahat, dum magno cum successu docet, & doctrinam miraculosis confirmat, idem tamen pau-

la potest fabri filium dicere, & tandem ubi in hostium manus peruenit, ab omnibus deseritur. Quod

furioso, iam mortem adiutorus, prædixerat. Discamus nos hinc nec mundo huic instabilis confidere,

nec eiusdem levitate offendere. Nec enim aliter facere potest, cum non nisi sua querat, & natura men-

daxit. Psal. 116. Beatus ergo fuerit, cuius spes in Domino collocata est: maledictus autem, quiſ-

qui fecerit carnem brachium suum. Ierem. 17.

C A P V T . I I I I .

Christi studium
in prouehenda
nostra salute.
Ioh. 2.

Typus nauicu-
la Christi.

Ia. 57.

Qua ratione
docendi Chri-
stius usus sit.
Matth. 13.

Christus de uer-
bo Dei potius
quam externo
cultu differit.

2. Timoth. 4.

Rom. 1.

Aetor. 11.

2. Cor. 10.
Hebr. 11.
Rom. 14.

Ioh. 4.
Luc. 10.

1. Corinth. 1.

E contra Christi Iesu studium & industria obseruabimus. Non latebat hunc isorum lexitas,
Nec enim opus habuit, ut quisquam testaretur de homine, sed ipse quid in homine esset sicut etiam
rei exempla mula habemus. Non tamen, indigos licet, abs se rejicit, sed amice docet, & quidam in
paruo suo incomodo. Verisimile ergo dicit, se neminem ad se videntem foras eisere, Ioh. 6. Agnus
mus hanc illius bonitatem, & ex ea consolationis argumenta peccatum in tentationibus. Eadem re
ro ipsi quoq; imitemur, si quem nostru vel auxilio vel consilio opus habere cerimus.

Porro non temere factum putabimus, quod de Dei verbo dicturus, nauim a littore subducatur
& in mari fluente sibi cathedram sive suggestum deligit. Ita enim adumbratur, que nam in
hoc mundo ecclesie ipsius conditio, que ex Dei verbo enata, eodem illustratur & regitur. Et mun
dus hic maris instar, quod (ut prophetas ait) quietescere nequit, tam naturali motu quam rationis
processu semper fere astuat, & indomitum furoris sorde, suas ejicit. Furor enim mundus hic regi
ta malitia, & simul aliunde immisus & exortis occasionibus magis turbatur, siq; latentes in se ini
pietas & tyrannidem fidelitatem ipse prodit. At sicut mare nauibus tamen patet, que fidem ex
su diriguntur, & hac secuta pericula euadunt: Ita utrum mundus hic turbetur, nullo tamen laico in
uenit Christi nauicula, Ecclesia nimurum, qua Dei verbo gubernata, & ab uno Deo & calix
xilio pendens, inter medios fluxus incolamus seruatur. Typus eius rei in arca. Nec praefata, qui
docetur salutem fore ecclesiam, licet totu hic mundu iusto Dei iudicio intereat. Quod exemplari
debent, quibus ab ipsa mundi origine Deus docuit, nuncquam locum in hoc mundo defere, nra Christi
sua cathedra am collocet, ne Euangelij doctrina tota intercidat. Hec re consolationis frons
aduersus infanos tyrranorum conatus: Ita simul admonent, ne in mundo pacem huius semper han
imus, sed meminerimus, nos in mari nauigare, & proinde pacem in Christo queramus, que cum
huius mundi intellectum exciperat, nec ullis tribulationibus euerterit. Vide Ioh. 14. & 16. Pil. 4.
Rom. 5. &c.

Ceterum tempus est, ut qua ratione docendi Christus unus sit, videamus. Docet enim Iohannes
Marcus per parolas multa. Matthaeus certè septem ex ordine recenset, Marcus autem quas
contentus, alias breuitatis studio omittit. Commune hoc omnibus est, quod ad Euangelium regnum
referuntur, & huic illustrando seruuntur. Prima est de seminatore & semine, a qua initium facili
luit, ut offendiculu mederetur, quod inter rudes & simplices oritur, si quando Euangelium non me
gno cum fructu prædicari, & huic auditores vitam nimis dissolucam & parum religionem, non
vident. Docet enim Euangelium per se semen bonum esse, attamen non apud omnes fructificat, no
quidem suo, sed auditorum virtu, qui ad illius predicationem animos non recte dispositos spon
taneo. At quia parabolam ipse postea exponet, superuacaneum fore, illam in praesenti tractat, tunc
duo excutienda veniunt, qua ad praesentis loci conſiderationem pertinent.

Primum, quod in tanto populi concurso, in quo de ipsis haud dubie studiū, que salutem
potissimum seruabant, de verbo Dei perire diffuerit, quam externo cultu, qui illo tempore apolo
gues in pretio erat, & quem scriba cum sacerdotibus cum primis salutem & incolumem roblebat, fu
de facile colligi potest. Dei verbum externo cultu præstantius esse, & illius studium plus ad salutem
momenti habere, quam si circa externos ritus ab aliis fide & verbi obedientia occupetur. Hinc in
temporaliter exercitatione constant, quam nihil prodesse Paulus testatur. At Dei verbum salutem invi
monstrat, & Euangelium ipsam salutem nobis offerit, adeoq; potentia Dei est ad salutem omniu
denti. Vnde Cornelio Centurioni de Petro Apostolo dicitur: Ille rabi loqueretur verba, per quae fides
ris tu & vniuersa domus tua. Deinde externus cultus, nisi in Dei verbum resipiscat, remanet
quod minus celestia suscipiat, impedit: At Euangelij doctrina totos nos sub fidei obedientiam redi
cat, sine qua Deo placere nemo potest, cum peccatum sit, quicquid sine fide fit. Quia cansat, quid
prophetas aduersus superstitiones templi & sacrificiorum sectatores tanto zelo inveniuntur, & omnes
illorum religionem, quasi iniuriam reiiciunt. Et Christus eum dñeaxat cultum Deo probari dic
tus, qui spiritu & veritate constat, & Mariam pedibus suis aspergidentem, & verbum suum audientem,
Martha preferit, que ut externis officijs ipsi inservire, circa multa occupabatur. Nec obscurus Pe
lus Euangelij prædicacionem sacramentis præstare docet, quando se non ad baptizandum, sed
Euangelizandum missum esse scribit. Turpis ergo & pernicioſus nostri feculsi error est, quo frater

gigante
prægant
Al
omniu
res max
confue
ren eſc
cipiar, q
nus Dei
quarant
quod fin
magnific
bonum
iustibus
dependat
propter
deration
me confu
la sua
admodum
sum, fide
scriptur
la padi
ad pare
cum paſ
figere
dior de b
& ab illi
ci debet

D
O
funiq; a
ſte conu
xerunt,
n vnu
locu do
rò eli
qiorum
Hi
fin. Cu
illum ae

figuntur quae ad verbi Dei studium spectant, ea autem in pretio habentur, quae cum verbi doctrina
pugnant, & hominum mentes à fide & salutari celestium rerum conyderatione auocare solent.

Alterum, quod rem præstantissimam similitudine sue parabola, & ea quidem è vulgo pœtice ac Christus docet omnibus nota, comprehendit. Et hoc frequens admodum in scripturis, maximè apud prophetas, qui per parabolam, res maximi momenti, & que captum nostrum superant, hoc docendi genere proponere & illustrare consueverunt. Et hos Christus quoq[ue] imitatur, qui nobis à Deo patre doctor datus est. Offeruanda autem est h[ic] Dei bonitas, qui ita se caput n[ost]ro accomodat, qui natura obtusior est, quam ut ea per eum, qui sunt spiritus Dei. Et eluces h[ic] simul hominum ingratitudo & improbitas, qui nihilominus Cor. 2:1.

Dei verbum fastidunt, & salutis rationem, que hoc traditur, incertam & obscuriore esse conquantur, quam ut à quoquam intelligi queat. At quomodo vel incertum vel obscurum esse dicetur, quod filius & exemplar vulgaribus & vulgo notis adumbrari, & (vix ita dicam) ad oculum de mestri potest? Fatalem quidem multa hodie in fidei & salutis negotio perplexissima esse; sed id luminum culpa & virtus sit, qui res simplicissimam superuacanter questionibus & spinosis disputationibus incoluntur. Similicer h[ic] illorum quoq[ue] fastidit[ur] arguitur, qui idola & imagines hoc nomine Aduersus imitandos, quod rudioribus ad institutionem & memoriam seruant. Atqui non negamus, nobis enim patro-

proper ingenii nostri caritatem exterrit signo opus est, quibus ad celestium mysteriorum confititationem excitemur. Similiter vero h[ic] Dei fidem & bonitatem agnoscimus, qui nobis hac in re optime consulari. Quid enim obscuri in tota rerum natura dabis, quod non spiritus sanctus per parabolam suas conferat, ut no[n]fra in institutioni seruat, & nos tum parte per Christum salutis, tum officij amonat? Sive enim agriculturam videoas, sive rem militarem, sive rem domesticam, sive p[ro]ficiatio[n]em, sive mercaturam, sive coniugiam aut nuprias, mox parabola occurunt, quibus inde desumpta scriptura salutis nostra mysteria illustrant. Ita si lucem, viam, ostium, panem, fontem, vitæ, agnum, lapidem aut petram videoas, mox de Christo cogitandi occasio se offert, qui se lucem mundi, viam, ostium, panem ecclesie, panem vite, fontem aquæ viventis, agnum et petram esse proficeret. Hec Matth. 16:8.10.14. &c;

enim in sensu nostro incurvant, quid opus fuerit, his neglectis, simulachra lignea aut lapidea figure, que rum veteris tum noui Testamenti autoritate damnantur? Sed alibi fortassis communio de his docendi occasio dabitur. Nostrum fuerit, Dei bonitatem agnoscere, Christum amplecti, & illius doctrinam pendere, & fructus proferre dignos, ut cum eodem nobis in calis regnare detur;

et debetur benedictio, honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

H O M I L I A   XXXI.

Cum uero esset solus, interrogauerunt eum qui circa illū erant cum duodecim, de parabola, & dicebat illis: Vobis datū est nosse mysterium regni Dei. Illis autem qui foris sunt, per parabolas omnia sūt, ut uidentur & non cernant: & audientes audiant, & non intelligant: ne quando conuertantur, & remittantur eis peccata.

Dominus & saluador noster Iesus Christus in frequenti populi cœtu parabolam de semine & se Argumentum dominatore proposuit, quæ omnia ferè comprehendat, quæ ad verbi Dei conyderationē faciunt, & usus presen- tis docet, quæ causa sit, quod pleriq[ue] hominum illud non magno cum fructu audiant, & quales tis loci. ut conueniat auditores, qui illud sibi salutare esse cupiunt. At quia parabolam hanc pauci intellegunt, illam ipse potest explicat. Vbi non temerè aliquis miretur, quod ita loqui voluerit Christus, non ab omnibus intelligi poterit. Ceterum causam omnem ipse in p[re]fenti discipulis exponit: qui locu[m] docet, hominum improbitate fieri, quod verbum Dei aliquando obscurius proponitur: eandem ratio electio & p[ro]p[ri]etatem nequaquam frauduisse, qui non fucato Veritatis cognoscende studio tenentur, quorum exemplum in discipulis habemus.

H[ic] enim cum parabolam non intellexissent, occasionem capant, qua illius sensum addiscere posse. Discipuli Christi. Cumq[ue] dimisisti turbas solus cum illis esset Christus, vnde cum alijs quibusdam familiaribus ipsius stum de parabolam accedunt, & parabolam sibi exponi cupiunt, simulq[ue] rogant; quare parabolam inter docendum la interrogant. Matth. 13:1.